

Zahraníční studijní stáže jako forma mobility

Abstrakt

Čeští studenti doposud nebyli dopodrobna zkoumáni jako mobilní populace, přestože význam studijní mobility v současném globalizovaném světě stále narůstá. Tato diplomová práce zkoumá fenomén studijní mobility na příkladě studentů geografické sekce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kteří absolvovali zahraniční studijní Erasmus stáž v posledních pěti letech (2005–2010). Kromě analýzy směrů a intenzit Erasmus výjezdů jsou dalšími cíli práce rozbor motivace ke studijní mobilitě a vyhodnocení vlivu absolvované stáže na změnu potenciální zahraniční mobility zkoumaných studentů. V případové studii je použita kombinace metod dotazníkového šetření mezi mobilními studenty geografie, řízených rozhovorů s Erasmus koordinátory a analýzy dostupných zdrojů dat (především interních statistik jednotlivých kateder a celostátní databáze Národní agentury pro evropské vzdělávací programy).

Z výsledků výzkumu vyplývá, že motivace ke studijní mobilitě je ovlivněna mnoha faktory. Jako jednoznačně nejdůležitější byla zkoumanými geografiy uvedena motivace zlepšení jazykových znalostí a získání celkové životní zkušenosti. Ale zatímco například do Německa, Španělska nebo Francie se jezdí jednoznačně především kvůli jazykovým důvodům, u států jako je Norsko, Finsko, Nizozemsko nebo Velká Británie je poměrně velmi důležitou motivací kromě jazyka také odborný růst ve studovaném oboru. Dalšími motivy, významnými především u destinací studia geograficky vzdálenějších od České republiky, byly možnost cestovat a změna studijního prostředí. Pro geografiy je přirozené propojit studijní stáž s cestováním, a proto se nabízí pojetí studijní stáže jako jedné z forem cestovního ruchu. S motivací studentů koresponduje výběr studijní destinace, který u geografů probíhá zejména na základě kritérií jazyka, odborného zaměření zahraniční univerzity a také geografických podmínek a polohy lokality stáže, což vypovídá o specifickém zaměření zkoumaných studentů.

Absolvovaná Erasmus stáž měla poměrně významný vliv na zvýšení zahraniční mobility. U zkoumaných studentů došlo především ke zvýšení studijní mobility, ale většina respondentů je do budoucna potenciálně mobilnější za prací než za studiem. Pozitivní zkušenost ze zahraniční studijní stáže studenty motivuje k vyhledávání dalších typů mobilit, často ve větším časoprostorovém rozsahu. Diplomová práce přináší také zarámování zahraničních studijních stáží do obecnějších konceptů mobility.

Klíčová slova

Erasmus, globalizace, internacionalizace, studentský cestovní ruch, studijní mobilita